

С.В. Філіппова, М.О. Ананська

МОНОГРАФІЯ

**Вибір системи оподаткування
та організація податкового обліку
суб'єктами малого підприємництва –
юридичними особами на засадах
альтернативності**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ

С.В. ФІЛИППОВА, М.О. АНАНСЬКА

**ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ
СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА –
ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ НА ЗАСАДАХ
АЛЬТЕРНАТИВНОСТІ**

МОНОГРАФІЯ

Одеса
ОНПУ – 2013

УДК 336.221.4:334.012.64
ББК 65.261.4:65.292
В41

Рекомендовано до друку Вченою радою ІБЕІТ ОНПУ (протокол № 9 від 9 квітня 2013р.)

Рецензенти:

Войнаренко М.П. – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету, завідувач кафедри обліку і аудиту;

Пилипенко А.А. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету

Філіппова С.В., Ананська М.О. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності: монографія / С.В. Філіппова, М.О. Ананська – Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2013. – 120 с.

Авторами розглянуті питання вибору системи оподаткування та організації податкового обліку суб'єктами малого підприємництва на засадах альтернативності.

Визначено сутність, принципи та законодавчо-нормативні основи регулювання організації податкового обліку в Україні. Надано порівняльний аналіз існуючих систем оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності. Визначені особливості оподаткування та організації податкового обліку суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб при використанні загальної та спрощеної системи оподаткування.

Проведено аналіз існуючих систем організації обліку і оподаткування на підприємствах малого бізнесу в Україні. Обґрунтовано доцільність вибору системи оподаткування, та також приведені пропозиції щодо удосконалення організації податкового обліку на підприємствах малого бізнесу – юридичних осіб різних систем оподаткування

Вступ, п. 1.3, 1.4 підготовлено спільно з д.е.н., проф. Філіпповою С.В. за результатами досліджень.

Монографія буде корисною для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей, аспірантів, викладачів, для керівництва та бухгалтерів суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб.

ЗМІСТ

С.

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА – ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ РІЗНИХ СИСТЕМ ОПОДАТКУВАННЯ..	6
1.1 Сутність, принципи та законодавчо-нормативне регулювання організації податкового обліку в Україні.....	6
1.2 Поняття, види та альтернативність вибору систем оподаткування суб'єктами господарської діяльності.....	13
1.3 Особливості оподаткування та порядок організації податкового обліку суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб спрощеної системи оподаткування.....	20
1.4 Особливості та порядок організації податкового обліку суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб, що обрали загальну систему оподаткування.....	33
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ СИСТЕМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	39
2.1 Загальні положення організації обліку і оподаткування існуючих на малих підприємствах в Україні.....	39
2.2 Особливості існуючих систем організації обліку і оподаткування на малих підприємствах в Україні.....	51
РОЗДІЛ 3 ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИБОРУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ РІЗНИХ СИСТЕМ ОПОДАТКУВАННЯ.....	75
3.1 Обґрунтування доцільності вибору системи оподаткування на підприємствах малого бізнесу.....	75

3.2 Пропозиції, щодо організації розрахунку та сплати податків і платежів та внесення змін в облікову політику підприємства у зв'язку зі зміною системи оподаткування	78
3.3 Пропозиції щодо удосконалення організації складання та надання податкової звітності	100
ВИСНОВКИ	114
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	115

ВСТУП

Чинним законодавством підприємництво визначене як самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик діяльності по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними і юридичними особами.

На сьогоднішній день підприємства малого бізнесу в загальній масі підприємств займають лідируюче місце. Сектор малого підприємництва – невід’ємний, об’єктивно необхідний елемент будь-якої розвиненої господарської системи, без якої економіка та суспільство не можуть нормально функціонувати та розвиватись. Вони виконують важливі соціально-економічні функції та є чинником стійкого економічного розвитку.

Діюча в Україні податкова система постійно удосконалюється, що свідчить про намагання запровадити ефективно діючі відносини між державою і підприємствами, які поряд із формуванням бюджету, забезпечували б стимулювання і розвиток виробництва. Можливість використання підприємствами малого бізнесу різних систем оподаткування робить мале підприємництво популярною організаційно-правовою формою.

Успіх від здійснення підприємницької діяльності залежить від багатьох чинників. Умовою досягнення високої результативності, практично у будь-якій підприємницькій діяльності, є правильний обґрунтований вибір системи оподаткування.

Однією з основних умов ефективної діяльності підприємства є своєчасність та правильність обліку господарських операцій, визначення результатів діяльності, обчислення та сплата податків, зборів, обов’язкових платежів та їх відображення у податковій звітності.

Зазначене зумовлює актуальність теми, цільову спрямованість та основні напрямки дослідження.

Філіппова Світлана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, директор Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту, науковий керівник Консультативно-навчального Центру «Політех-Консалт» Одеського національного політехнічного університету.

Нагороджена Почесними відзнаками МОН України "Відмінник освіти" та "За наукові досягнення".

Автор близько 250 науково-методичних праць, в т.ч. 23 монографій, 14 навчально-методичних посібників, з них - 8 посібників з грифом МОН.

Курси, що читаються: управлінський аналіз, організація обліку, основи наукових досліджень та патентознавство інтелектуальної власності, управлінське консультування.

Наукова спеціалізація: методологія та механізми інноваційної трансформації промислового сектора економіки України.

Ананська Марина Олексіївна, старший викладач кафедри обліку, аналізу і аудиту, постійний консультант Консультативно-навчального Центру з підприємницької та інноваційної діяльності Одеського національного політехнічного університету, практикуючий бухгалтер.

Автор близько 50 науково-методичних праць, у т.ч. 3 навчальних посібників, з них 1 з грифом МОН, 2 монографій.

Має практичний досвід підприємницької діяльності та ведення обліку на малих підприємствах та у фізичних осіб – підприємців різних систем оподаткування.

Наукова спеціалізація: формування та особливості організації системи бюджетування на сучасних підприємствах.

Курси, що читаються: бухгалтерський облік, бухгалтерський облік на підприємстві, облік у банку, податкова система, облік і звітність в оподаткуванні, організація обліку, бюджетування.